



# **Geschichte der geistlichen Stiftungen, der adlichen Familien, so wie der Städte und Burgen der Mark Brandenburg**

[Urkunden-Sammlung für die Orts- und spezielle Landesgeschichte]

**Riedel, Adolph Friedrich**

**Berlin, 1857**

V. Die Markgrafen Johann und Otto verleihen der Neustadt Salzwedel die Rechte der Altstadt gewisse Freijahre, eine Richter und vereigenen ihr die ihr von ihren Gründern überwiesenen Ländereien, am 2. ...

---

---

**Nutzungsbedingungen**

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54909](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54909)

de Brandeburch, nostrum dignaremur adhibere consensum, et per sigillum nostrum et literas confirmare. Cujus libertatis et ordinationis tenor hic est: Johannes et Otto etc. (Urk. No. III.) Nos autem piis ipsorum moti precibus ordinationem eandem ratam habentes, presertim cum rationabiliter facta sit, nostrum adhibemus consensum, et per sigillum nostrum et presentes literas confirmamus. Datum Luneburch, Anno gracie M<sup>o</sup>. CC<sup>o</sup>. XLII<sup>o</sup>. Pontificatus nostri Anno vndecimo.

Nach dem Originale des Salz. Archives XL, 17.

V. Die Markgrafen Johann und Otto verleihen der Neustadt Salzwedel die Rechte der Altstadt gewisse Freijahre, einen Richter und vereigenen ihr die ihr von ihren Gründern überwiesenen Ländereien, am 2. Juli 1247.

In nomine sancte et individue Trinitatis. Johannes et Otto, dei gracia Marchiones Brandeburgeses, omnibus in perpetuum. Ea, que geruntur in tempore, pretereunt cum eodem, nisi aut uoce uiuacis testimonii uel scripti memorie commendentur, unde perpetue soliditatis obtinere valeant firmamentum. Nouerint igitur presentes pariter et posterius, presentem paginam inspecturi, quod nos nove civitati nostre in Saltwedele liberaliter concedimus et donamus omnia jura et constitutiones, que habet antiqua civitas, et huc usque dinoscitur habuisse, ita quod ipsa nova civitas eisdem jure gaudeat libere et quiete. Preterea ipsi civitati ita duximus indulgendum, quod Advocatus noster, quem ipsi civitati pro tempore statuerimus, quando iudicio presidebit, secundum quod a Consulibus eiusdem civitatis sententiatum fuerit, iudicabit, easdem sententias omnimodis prosequendo. Ad hec volumus, ut quicumque ad ipsam novam civitatem confluerint, rustici teutonici sive sclavi, sub nobis uel sub quocumque manentes, coram iudice civitatis eiusdem astent iudicio coram eo de hiis, quibus inculati fuerint, responsuri. Eidem etiam civitati ad sue foundationis supplementum octo annorum, a festo beati Jacobi nunc uenturo, terminos indulgimus libertatis. Cujus libertatis tempore durante, ipsi civitati similiter indulgimus, ut si quis civium ipsius aliquem hominem nostrum, militem sive servum, duxerit inculandum, si is, qui inculandus fuerit, ad nostram pro eo nolet accedere presentiam responsurus, fidelem nostrum Aluericum de kerkow constituimus iudicem super eo, volentes, ut quisque hominum nostrorum coram ipso respondeat, prout uice nostra sententiatum fuerit coram ipso. Quod si ipsum Aluericum de seculo decedere contigerit, in successore hujus iudicii ipsi civitati providebimus, prout nobis et ipsi civitati videbimus expedire. Insuper quascunque areal sive prata, que incolis dicte civitatis a Helmwico de malestorp, et Bernardo, fundatoribus civitatis, fuerint ratione hereditatis assignata, ea nos eisdem proprietatis titulo conferentes, rata omnimodis volumus permanere. Constituimus preterea, ut dies fori, qui in antiqua civitate qualibet secunda feria consuevit haberi, deinceps alternis hebdomadibus in utraque civitate habeatur, ita quod in secunda feria unius hebdomade in antiqua civitate forum modo debito observetur, et in subsequenti secunda feria in noua civitate fori confluentia habeatur, hunc ordinem perpetuo obseruantes. Vt igitur hec nostra donatio inuiolabilis obseruetur et ne quis in posterum super eo materiam adinueniat cauillandi, presentem paginam super eo conscribi iussimus, sigillorum nostrorum appensione firmiter communitam. Huius autem rei testes sunt fideles nostri, Aluericus de Kerkow, Gerhardus, Ludouicus et Fridericus, filii ipsius, Fridericus de Bertekow,



Conradus de Osterburg, Wernerus de Arneborg, Walterus de Kunningesmarke et alii quam plures milites atque serui. Datum apud Warbelinum per manum Henrici, nostre curie notarii, Anno Domini M<sup>o</sup> CC<sup>o</sup> XLVII<sup>o</sup> VI<sup>o</sup> Non. Julii, Indictione quinta.

Nach dem Originale des Salz. Archives III, 12.

VI. Herzog Albrecht von Sachsen bestimmt die Zollabgaben von dem Handelszuge zwischen Saltwedel einerseits und Hamburg und Lübeck andererseits, am 5. Januar 1248.

Albertus, dei gracia Dux Saxonie, Angarie et Westfalie, in perpetuum. Vt nostre rationabiles sub lubrico fluctuantis seculi actiones perpetua stabilitate firmentur, imputribili litterarum custodie eas deputare solemus. Nouerint ergo uniuersi presencium inspectores, quod ut strata inter Saltwedele et Hamborch, et inter Lubeke et Saltwedele asiduo mercatorum transitu uisitetur, omnibus hanc stratum frequentare uolentibus talem dedimus libertatem, quod de integro compacto dentur quatuor solidi, de dimidio compacto duo solidi. Si autem minus fuerit de quolibet panno integro unus detur denarius. De Last cupri duo dentur solidi, de Last stagni duo solidi, de Last plumbi duo solidi. De integro compacto linei panni duo solidi, de dimidio unus solidus. Si minus forsitan habeatur, de quolibet centesimo denarius unus detur. Item de Last pellium vaccarum siue armentorum dentur duo solidi, et de dimidia detur unus solidus. Si autem minus fuerit, de qualibet decade denarius unus detur. Item de Last pellium hircinarum dentur duo solidi. De vario autem, de cera, de agrinis pellibus et ouinis, de ficibus, et de quolibet diuersorum genere specierum, de talento, quod uulgariter Schippunt uocatur, dentur duo denarii. Preterea de talento mellis duo dabuntur denarii et de Salsmer totidem denarii perfoluentur. Insuper de integro uase unguenti, cuiusmodi et sit unguentum, dentur duo solidi, et de dimidio uase solidus unus detur. Item de talento humuli duo denarii, de talento folii duo denarii, de talento filii lanei duo denarii, de talento lanei duo denarii, de talento floccorum duo denarii. Item de ferro et calibe, de ollis, Caldariis et talibus consimilibus de quolibet talento dabuntur duo denarii. Ceterum omnes, qui inter Saltwedele et Hamborch porrexerint, sub hac forma tali gaudere uolumus libertate, quod semper infra terminos nostros conductus nostri protectione fruatur, et eos nusquam alibi, ea que distincta sunt in premissis in Louenborch semel in transitu dare oporteat, et simili modo semel in Hiddesacker teneantur ad idem. Si qui uero porrexerint inter Lubeke et Saltwedele predicta dabuntur semel in Hiddesacker, et in transitu semel similiter Mölne dabunt, saluo iure thelonei nostri, quod de nauigio Hiddesacker, Lowenborch et Blekede nobis semper dari consueuit. Omnes igitur qui predictos terminos nostros tali modo uoluerint frequentare, illos tali iugiter gaudere uolumus libertate. Actum anno ab incarnatione domini millesimo ducentesimo quadragesimo octauo, IV. Nonas Januarii. Ne autem hoc factum nostrum tam rationabile quam honestum, ulla ualeat abolere uetustas, nulla possit calumnia disturbare, paginam hanc testimonialem inde conscribi fecimus et sigilli nostri munimine insigniri. Hujus rei testes sunt Johannes et Gerhardus, Comites Holfatie, Adolfus, Comes de Dannenberch, Luderus de Bluchere, Henricus de Barmestede, Nicolaus de Tubele et alii quam plures.

Gercken's Codex VII, 358 und in Beckmann's Beschreib. V, I, III, Sp. 6 u. 7, Extract.